

CBOS nt. korupcyjnych doświadczeń Polaków

Centrum Badania Opinii Społecznej przeprowadziło w dniach 5–14 maja 2017 r. sondaż na temat korupcyjnych doświadczeń Polaków, w tym osobistych doświadczeń z korupcją oraz stosunku do łapownictwa. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej grupie losowej dorosłych mieszkańców Polski liczącej 1034 osoby.

Dla 76% badanych korupcja nadal pozostaje poważnym problemem społecznym, jednak najnowsze badania pokazują, że w ocenie zakresu korupcji obserwujemy w Polsce pewne pozytywne symptomy.

Z ostatniego sondażu, przeprowadzonego w ramach badania "Aktualne problemy i wydarzenia" wynika, że osoby znające osobiście kogoś, kto bierze łapówki, stanowią 10% ogółu badanych. Jest to, w stosunku do badania z roku 2013, spadek o 6 punktów procentowych. Odsetek ten jest także niemal trzykrotnie niższy niż w 2000 r. Obecnie 87% badanych deklaruje, że nie zna osobiście nikogo przyjmującego łapówki.

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 5-14 maja 2017, N=1034

Częściej osobistą znajomość osób przyjmujących łapówki deklarują osoby z wyższym wykształceniem, osiągające stosunkowo wysokie dochody *per capita*, mieszkające w dużych (100–499 tys. mieszkańców) miastach, w przedziale wiekowym 25–34 lata, oceniające swoją sytuację finansową jako złą i deklarujące lewicowe poglądy polityczne. Spośród grup zawodowych są to częściej przedstawiciele kadry kierowniczej oraz specjaliści wyższego szczebla, pracownicy administracyjno-biurowi, a także osoby zatrudnione w sektorze usług.

Pośród badanych, którzy zadeklarowali znajomość osób przyjmujących łapówki, 45% stwierdziło, że zna nie więcej niż dwie takie osoby (stanowi to wzrost od 2013 r. o 15 punktów procentowych), a 42%, że zna od trzech do pięciu takich osób (spadek o 10 punktów procentowych). Zmalał również

odsetek osób deklarujących znajomość więcej niż pięciu osób przyjmujących łapówki – z 18% w 2013 r. do 13% w roku bieżącym.

Ankietowanych pytano także czy kiedykolwiek znaleźli się w sytuacji, kiedy to im próbowano wręczyć łapówkę – 5% badanych potwierdziło, że przynajmniej raz w życiu było w podobnej sytuacji. Od 2001 r. liczba takich osób zmniejszyła się o połowę.

Zmniejszyła się również liczba osób deklarujących wręczanie łapówek – w ostatnim sondażu tylko 6% badanych przyznało, że dało łapówkę i jest to najniższy odsetek odkąd CBOS pyta o tę kwestię.

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 5-14 maja 2017, N=1034

Pośród osób przyznających się do wręczania łapówek, spadła liczba badanych, którzy co najmniej trzykrotnie dopuścili się takiego czynu – z 21% w 2013 r. do 9% w 2017 r., natomiast jednorazowych zachowań tego typu przybyło – z 36% do 49%.

Co dwudziesty badany (tj. 5%) próbował w ciągu ostatnich lat wręczyć prezent lub pieniądze załatwiając jakąś sprawę, ale druga strona odmówiła ich przyjęcia. Badania pokazują, że odsetek ten od 2000 r. kształtuje się na podobnym poziomie.

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 5-14 maja 2017, N=1034

Ostatnie badanie CBOS pokazuje, że po nieznacznym spadku w roku 2013 ponownie wzrosło przekonanie Polaków (z 55% do 61%), że dawanie łapówek jest raczej zakorzenione w naszej mentalności i wypływa z poczucia, że w ten sposób określona sprawa zostanie załatwiona lepiej i/lub szybciej.

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 5-14 maja 2017, N=1034

Większość badanych (61%) przyznaje, że ludzie sami wręczają łapówki licząc na to, że ich sprawa zostanie właściwie załatwiona. Tylko 27% ankietowanych uważa, że łapówki stanowią odpowiedź na mniejsze lub większe oczekiwanie osób, od których zależy konkretna sprawa. Jest to spadek o 6 punktów procentowych w stosunku do roku 2013. Przeświadczenie o tym, że określone sytuacje wymagają wręczenia łapówki w tej czy innej formie wyrażane jest obecnie najrzadziej od początku lat 90-tych.

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 5-14 maja 2017, N=1034

Opinie na temat korupcji zależą przede wszystkim od własnych doświadczeń związanych z wręczaniem łapówek. Jak wynika z badania CBOS, w ciągu ostatnich czterech lat skala osobistych doświadczeń korupcyjnych Polaków nieco się zmniejszyła – obecnie co szesnasty badany (6%, w 2013 r. – 9%) przyznaje się do wręczania łapówek w ostatnich 3-4 latach, a co dziesiąty (10%, w 2013 r. – 16%) deklaruje, że zna kogoś, kto bierze łapówki. W stosunku do lat 90-tych spadek jest mniej więcej trzykrotny. Ponadto ankietowani deklarują, że znają mniejszą liczbę osób przyjmujących łapówki, a ci, którzy przyznają się do wręczania korzyści, robią to coraz rzadziej.

Źródło: CBOS – „Korupcyjne doświadczenia Polaków”, Komunikat z badań nr 72/2017

Opublikowano w dniu 12.06.2017 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA